

Liquidambar styraciflua is bezig met een gestage opmars

Op de omslag van deze *Arbor Vitae* prijkt een tak met de fraaie herfstkleuren van de Amberboom. Deze Noord-Amerikaanse boom vindt de laatste 40 jaar steeds meer toepassing, maar het lijkt erop dat er bij het sterk toegenomen aantal selecties sprake is van wildgroei.

In de eerste Naamlijst van Houtige gewassen die in 1986 werd gepubliceerd worden bij *Liquidambar styraciflua* zeven cultivars vermeld. De oudste daarvan, 'Pendula', was van vòòr 1935. De overige werden tussen 1954 en 1980 benaamd. In de 5^e druk van 1995 was het aantal intussen toegenomen tot 23, maar daarna ging het steeds sneller en in de recente Naamlijst van 2021 worden er maar liefst 67 cultivars vermeld. Op zich is de Amberboom een gezonde groeikrachtige

boom met vaak mooie kurklijsten en een vrij langdurige fraaie rode herfstkleur. Problemen zijn de windgevoeligheid en takbreuk. In het Keuringsrapport van de KVBC in *Dendroflora* 52 (2018) waren van de 33 beoordeelde selecties er acht gevoelig en elf iets gevoelig voor takbreuk. Enkele van de niet gevoelige met fraaie herfstkleuren zijn: 'Aurora', 'Octoberglut', 'Penwood' en 'Worplesdon'. *Liquidambar styraciflua* heeft een groot areaal in het zuidoosten van de Verenigde Staten

Liquidambar styraciflua 'Palo Alto', Noorderbegraafplaats Hilversum. Foto: Gert Fortgens

Liquidambar styraciflua in de herfst.

Foto: Gert Fortgens

en in Mexico en Midden-Amerika. De soort groeit vaak in dichte bestanden op vochtige standplaatsen. Gert Fortgens beschreef dit en liet dit zien in zijn artikel in *Arbor Vitae* 26, 2 p16-17 (2016). De soort groeit vaak in pioniervegetaties en houdt van lichte standplaatsen. Ook de herfstkleur komt bij ons het best tot zijn recht op dergelijke groeiplaatsen. Evenals van andere *Liquidambar* soorten wordt uit de bast de amber gewonnen, een harsachtige stof gebruikt in zepen en cosmetica. Deze stof was ook aanleiding om de boom in de Verenigde Staten Sweet Gum te noemen.

Overige soorten

Het geslacht behoort thans tot de Altingiaceae en telt 15 soorten. Dit aantal kwam tot stand nadat in 2013 Stefanie M. Ickert-Bond en Jun Wen de negen soorten van *Altingia* in *Liquidambar* onderbrachten. Deze soorten uit China en Zuidoost-Azië groeien allen in tropische en subtropische gebieden. De familienaam blijft intact vanwege de prioriteitsregel.

L. orientalis heeft een klein areaal in riviervlaktes in het westen van Turkije en op het

Griekse eiland Rhodos. In ons klimaat is het een struik of kleine boom met klein blad, dat in de herfst nauwelijks verkleurt. Volgens de IUCN Red Data List is het een bedreigde soort in de categorie Vulnerable. Het areaal is vanaf de periode 1940-1950 van 6000-7000 ha teruggelopen tot 1345 ha. Vanaf 1980 worden maatregelen genomen om de teruggang te stoppen.

L. formosana is wijdverspreid in China en daarbuiten nog in Zuid-Korea, Taiwan, Laos en het noorden van Vietnam. Bij mijn verblijf in China heb ik genoten van de feestelijke herfstkleuren van *L. formosana* in de Botanische Tuin in Kunming. Bij ons verschijnen de herfstkleuren vrij laat. Jonge bomen zijn vorstgevoelig en de bomen zijn ook gevoelig voor takbreuk.

L. acalycina uit het zuiden van China werd pas in 1959 beschreven. De soort is in ons klimaat nog vorstgevoeliger dan *L. formosana*, en heeft ook last van takbreuk.

Stefanie M Ickert-Bond & Jun Wen (2013). A taxonomic synopsis of Altingiaceae with nine new combinations. *PhytoKeys* 31, 21-61.